अथ एकादशोऽनुवाकः।

(१) दशमे महिमानाख्यौ ग्रहावुक्तौ। एकादशे शरीरहोमाः स्विष्टकृदाहुतयश्चोच्यन्ते। यदुक्तं सूत्रकारेण। हविषा प्रचर्याज्यमवदानं कृत्वा स्तेगान्दꣳष्ट्राभ्यां मण्डूकाञ्जभ्येभिरित्येतैश्चतुर्दशभिरनुवाकैः प्रतिमन्त्रं शरीरहोमार्थं जुहोति। दिवाकीर्त्यं पञ्चदशमिति तत्र शरीरहोमान् विधत्ते। "वैश्वदेवो वा अश्वः। तं यत् प्राजापत्यङ्कुर्यात्। या देवता अपि भागास्ता भागधेयेन व्यर्धयेत्। देवताभ्यः समदं दध्यात्। स्तेगान्दꣳष्ट्राभ्यां मण्डूकाञ्जभ्येभिरिति। आज्यमवदानं कृत्वा प्रतिमन्त्रायमाहुतीर्जुहोति। या एव देवता अपि भागाः। ता भागधेयेन समर्धयति। न देवताभ्यः समदन्दधाति" इति। अयं 'अश्वः', 'वैश्वदेवः' सर्वदेवसाधारणः। अश्वे वै सर्वा देवता अन्वायत्ता इत्युक्तत्वात्। तादृशमश्वं यदि प्रजापतिदेवताकमेव 'कुर्यात्'। तदानीमस्मिन् 'या देवताः', 'अपि भागाः' सम्भावितभागार्थाः, 'ताः' सर्वाः, देवताहोमरहितत्वात् स्वभागेन वियोजिताः स्युः। तदानीं प्रजापतेरन्यासां देवतानाञ्च परस्परं 'समदं' कलहं, सम्पादयेत्, मदेन सह वर्तत इति समदः कलहः, अतस्तत्परिहारायाज्यद्रव्यमवदाय विस्रुतीपरिहाराय प्रतिमन्त्रं गणयित्वा स्तेगानित्याद्यनुवाकोक्तमन्त्रैः 'आहुतीः', जुहुयात्। ततः सम्भावितभागा देवताः तत्तद्भागेन समृद्धाः करोति। तेन च देवतानां परस्परं कलहं सम्पादयति। स्तेगान्दꣳष्ट्राभ्यामित्येको